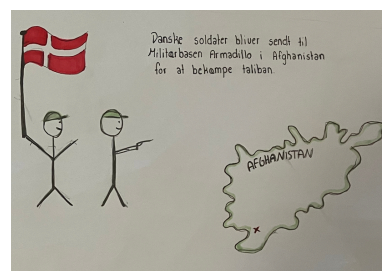
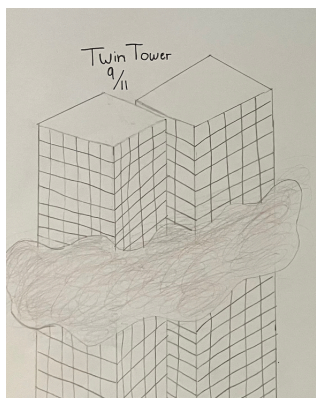

TEGN DIG FREM TIL HISTORIEN

Fra New York til en dansk militærbase i Afghanistan

Terrorangrebet den 11. september 2001 var ikke kun et angreb på USA – men på et NATO-land og dermed også på Danmark.

Foto: Commons Wikimedia.

Scan QR-koden og se en video, hvor danske øjenvidner fortæller om deres oplevelser i New York den 11. september. Du kan også høre den daværende statsminister, Poul Nyrup Rasmussen, beskrive, hvordan han oplevede angrebet.

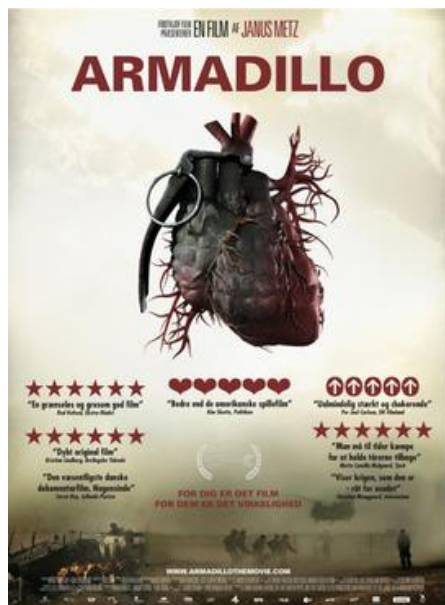
Tirsdag den 11. september 2001 begyndte som en helt almindelig dag i New York City. Folk var på vej til arbejde, børn i skole – og intet tydede på, at verden få timer senere ville forandre sig drastisk. Klokken 08.46 fløj et passagerfly direkte ind i det ene tårn i World Trade Center. Var det en ulykke? En pilot, der havde mistet kontrollen? Mange nåede knap at tænke tanken, før endnu et fly – kun 17 minutter senere – ramte det andet tårn. Nu meldte spørgsmålene sig for alvor: Hvem stod bag? Hvad var det, der foregik?

Kort efter kom nye meldinger. Et tredje fly var fløjet ind i Pentagon - USA's forsvarsministerium. Og endnu et fly var kapret. Passagererne gjorde modstand, og flyet styrtede ned på en mark i Pennsylvania. Hvad var målet? Hvor mange fly var der?

I New York kæmpede brandfolk og redningsfolk desperat for at redde mennesker ud af bygningerne. Men så skete det utænkelige: Det ene tårn kollapsede – og kort efter det andet. Hvordan kunne det ske?

Imens sad millioner af mennesker verden over klistret til deres fjernsyn – også i Danmark. Spørgsmålene stod i kø: Hvordan ville amerikanerne reagere? Og hvilken betydning ville dette angreb mon få – ikke bare for USA, men også for resten af verden og for Danmark?

Denne opgave handler om *"sammenhængsforståelse"*. Det betyder, at du skal kunne forklare, hvordan historiske begivenheder hænger sammen, og hvilke konsekvenser de får. Du skal blandt andet forklare og tegne, hvordan terrorangrebet i New York kunne blive årsag til, at danske soldater kom i krig i Afghanistan – mere end 10.000 kilometer væk fra ruinerne af World Trade Center.

Den danske dokumentarfilm *Armadillo* fra 2010 følger danske kampsoldater på basen *Armadillo* i Afghanistan. Filmen vandt blandt andet den prestigefyldte *Grand Prix-pris* ved *Cannes Film Festival* samt danske priser som *Bodil-* og *Robertprisen*.

Hvordan hænger det sammen, at et terrorangreb i USA kan føre til, at danske soldater kommer i krig i Afghanistan?

Undersøg sammenhængen mellem terrorangrebet den 11. september 2001 og Danmarks deltagelse i krigen i Afghanistan.

Brug som minimum begivenhederne nedenfor. Tegn din forklaring. Lav først en skitse og arbejd derefter videre på en stor planche.

- 11. september 2001 - terrorangrebet i USA.
- USA erklærer krig mod terror.
- USA angriber Afghanistan - Taliban beskytter al-Qaeda og Osama bin Laden.
- NATOs artikel 5 (musketereden) aktiveres.
- Danmark sender soldater til Afghanistan i 2002.
- Dokumentarfilmen *Armadillo* udkommer i 2010.

Her kan du tegne din skitse.

Rundt om i Afghanistan blev der bygget skoler – også til piger. Men skolerne blev ofte mål for angreb. Et af de voldsomste angreb skete i maj 2021. Her ramte en bilbombe en skole i Kabul og dræbte 85 mennesker og sårede over 140 – mange af dem skolepiger.

Foto: Commons Wikimedia.

Taliban-krigere i en erobret amerikansk militærbil efter Kabuls fald i august 2021.

Foto: Commons Wikimedia.

Da filmen Armadillo fik premiere, havde danske soldater allerede været i Afghanistan i flere år. Her forsøgte man at genopbygge landet ved at uddanne politi og soldater, bygge skoler og støtte en ny regering. I 2011 lykkedes det USA at finde og dræbe lederen af al-Qaeda, Osama bin Laden. Alligevel fortsatte krigen, og det viste sig svært at skabe et stabilt Afghanistan. I august 2021 trak de udenlandske styrker sig ud, og Taliban overtog hurtigt magten. Den 15. august indtog de hovedstaden Kabul, og regeringen kollapsede.

Mens de fleste vesterlændinge forlod Afghanistan i hast, rejste den dansk-afghanske journalist Nagieb Khaja den modsatte vej. Med sit kamera opsøgte han nogle af de steder, hvor danske soldater tidligere havde kæmpet – blandt andet militærbasen Armadillo.

Se tv-udsendelsen og besvar disse spørgsmål:

- Hvordan fremstilles Taliban i dokumentaren?
- Hvordan opfattede de lokale talibanere de danske soldater – og hvorfor tror du, de ser sådan på dem?
- Hvorfor tror du, det var så svært for USA, Danmark og andre lande at skabe fred i Afghanistan?

Da du lavede din planche, viste du, hvordan danske soldater endte i krig i Afghanistan efter angrebet på USA den 11. september 2001. Men hvordan ville din tegning se ud, hvis du også skulle vise, hvad der skete bagefter – og helt frem til i dag?

Lav en skitse på bagsiden af din planche, hvor du viser udviklingen i Afghanistan fra 2010 og frem til i dag. Overvej, hvilke begivenheder du vil tage med, og hvordan de hænger sammen.